

Z-Index

Datum

10 februari 2024

Versienummer

IR V-2-1-2

Pagina

1/8

Z-Index

Alexanderstraat 11
2514 JL Den Haag
Postbus 16090
2500 BB Den Haag
T 070 - 37 37 400
F 070 - 37 37 401
info@z-index.nl
www.z-index.nl

KvK: Haaglanden 27177027

Auteurs

M. Sirks
Drs. M. Journée-Gillessen

Bijzonder Kenmerk: 'Let op zwangerschaps-preventieprogramma'

IR V-2-1-2

Deze implementatierichtlijn beschrijft hoe het Bijzonder Kenmerk "Let op zwangerschapspreventieprogramma" uit het bestand Bijzondere Kenmerken van de G-Standaard geïmplementeerd dient te worden in software voor de openbare apotheek, voorschrijver en ziekenhuisapotheek, zodat het doel hiervan wordt bereikt.

Bij vragen naar aanleiding van deze implementatie richtlijn kunt u contact opnemen met Madeleine Sirks (070-3737413, madeleine.sirks@z-index.nl) van Z-Index of Marleen Journée-Gillessen van het Geneesmiddel Informatie Centrum (GIC) van de KNMP.

● Intermediair in zorginformatie op maat

De databank van Z-Index ondersteunt het voorschrijven, bestellen, afleveren, declareren en vergoeden van geneesmiddelen, zelfzorgproducten en medische hulpmiddelen, en biedt organisaties en bedrijven over deze producten managementinformatie.

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Begrippen	3
1.2	Doel van het Bijzonder Kenmerk	3
1.3	Welke gerelateerde onderwerpen worden niet beschreven in deze implementatierichtlijn.	3
2	Opbouw van het Bijzonder Kenmerk: “Let op zwangerschapspreventieprogramma”	4
3	Implementatie van het Bijzonder Kenmerk: “Let op zwangerschapspreventieprogramma”	5
3.1	Het implementatieschema voor het Bijzonder Kenmerk ziet er als volgt uit:	5
4	Implementatie van extra functies	7
4.1	Extra printen van ‘rugetiketten’	7
4.2	Vereenvoudigde vastlegging in het ZRS	7
5	Overzicht aanpassingen per versienummer	8

1 Inleiding

1.1 Begrippen

Bijzonder Kenmerk: Een kenmerk van een geneesmiddel dat bij voorschrijven en afleveren relevant kan zijn voor zorgverleners.

Zwangerschaps-preventieprogramma: Speciale maatregelen, beschreven in het registratiedossier, bij geneesmiddelen die teratogeen of waarschijnlijk teratogeen zijn bij de mens, met het doel zwangerschap te voorkomen.

GPK, PRK, HPK: De G-Standaard heeft een 'ruggengraat' die bestaat uit meerdere, hiërarchische niveaus, waaronder het generiekniveau (GPK), het voorschrijf-niveau (PRK) en het handelsproductniveau (HPK). Op ieder niveau worden gegevens van een product bijgehouden. Zie voor meer informatie: '**De ruggengraat van de G-Standaard**' op www.z-index.nl.

1.2 Doel van het Bijzonder Kenmerk

Het doel van dit Bijzonder Kenmerk is om medicatiebewakingsignalen m.b.t. zwangerschapspreventieprogramma's mogelijk te maken en het afhandelen, vastleggen en controle ervan door de zorgverlener te ondersteunen. Zo wordt voorkomen dat een geneesmiddel waarvoor een zwangerschapspreventieprogramma van kracht is, wordt voorgeschreven en afgeleverd zonder de juiste maatregelen. Inmiddels wordt deze bewaking ook ondersteund via een Medisch Farmaceutische Beslisregels (MFB's). Het Bijzonder Kenmerk vervalt daarom per de G-Standaard van maart 2025.

1.3 Welke gerelateerde onderwerpen worden niet beschreven in deze implementatierichtlijn.

- De overige Bijzondere kenmerken moeten op verschillende manieren geïmplementeerd worden. Zie www.z-index.nl.
- *Tekst blokken*
zie Implementatierichtlijn "Tekst blokken".
- *ZRS = Zorgregistratiesysteem:*
zie Implementatierichtlijn "ZRS inclusief koppeling aan medicatiebewaking".

2 Opbouw van het Bijzonder Kenmerk: “Let op zwangerschapspreventieprogramma”

Technisch gezien bestaat zij uit de volgende bestanden:

Bestand BST401T: Bijzondere Kenmerken.

Bestand BST922T: Tekstbestand, aangestuurd vanuit bestand 401.

In het bestand 401 is de koppeling tussen producten (HPK-niveau en waar mogelijk op PRK-niveau) en het Bijzondere Kenmerken opgenomen op item **(BYZKEN) 086**

Bestand BST401T : Bijzondere Kenmerken						
Veld	Omschrijving	Bestand; thes.nr.	Verantw.	Lengte	Type	Posities
BSTNUM	Bestandsnummer	401	Z-Index	4	N	0001- 0004
MUTKOD	Mutatiecode		Z-index	1	N	0005- 0005
PRKODE	PRescriptieKode (PRK)		Z-Index	8	N	0006- 0013
HPKODE	HandelsProduktKode (HPK)		Z-Index	8	N	0014- 0021
THBYZK	Thes.nr. Bijzondere Kenmerken		Z-Index	4	N	0022- 0025
BYZKEN	Kode Bijzonder Kenmerk	= 086	GIC	6	N	0026- 0031
	Leeg veld (nullen)		Z-Index	1	A	0032- 0032

3 Implementatie van het Bijzonder Kenmerk: “Let op zwangerschapspreventieprogramma”

3.1 Het implementatieschema voor het Bijzonder Kenmerk ziet er als volgt uit:

Stap 1:

Controleer of aan de HPK van het geneesmiddel dat wordt ingevoerd BYZKEN= 86 uit bestand 401 is gekoppeld.

- Zo nee, er is geen melding nodig.
Zo ja, ga verder met stap 2,

NB Omdat de bewaking ook verloopt via MFB 6870, vervalt per de G-Standaard van maart 2025 BYZKEN= 86.

Stap 2:

Toon op het scherm:

- de kernpunten van het signaal, zoals:
  - het feit dat het een signaal is in het kader van Bijzonder Kenmerken;
  - het nummer + de omschrijving van het Bijzonder Kenmerk;
  - welk middel het betreft;

De exacte invulling hiervan is afhankelijk van de wensen van de zorgverleners en kan in overleg met hen worden vastgesteld.
- De bijbehorende tekst (met sleutels **TXMOD(=72)** en **TXKODE(=BYZKEN)**): zie de implementatierichtlijn “**Tekst blokken**”.
De tekstmodule van de Bijzondere Kenmerken bevat diverse tekstsoorten. De bedoelde implementatie daarvan is als volgt (NB: niet alle tekstsoorten zijn bij alle bijzondere kenmerken aanwezig, per bijzonder kenmerk kan het dus zijn dat één of meerdere tekstsoorten ontbreken):

Tekstsoort	Bedoeld voor	opmerkingen
200	apothekersassistente	Zo nodig onderdrukken o.b.v. EU/TU/VU, zie stap 2.
210	apotheker	
230	voorschrijver (eerste lijn)	
235	klinisch voorschrijver	
240	ziekenhuisapotheker	
251	iedereen	Tekst dient oproepbaar te zijn als één van de bovenstaande tekstsoorten (200-240) op het scherm wordt getoond (tekststr 251 en 255 zijn niet opgenomen in BST601T, maar zijn volgend aan tekststr 200-240).

- Als de functie ‘Vereenvoudigde vastlegging in het ZRS’ is geïmplementeerd (zie 4.2), toon de bijbehorende ZRS-acties op het scherm naast de tekst. Zie de **Implementatierichtlijn “ZRS inclusief koppeling van medicatiebewaking”**.

→ Ga verder met de volgende stap.

Stap 3:

Als de extra functie 'Extra printen van 'rugetiketten'' is ingebouwd, print dan de kernpunten van het signaal op een etiket (zie 4.1).

→ Ga verder met de volgende stap.

Stap 4:

Plaats de bewaking op de signaallijst (de signaallijst is optioneel voor de voorschrijver).

Wat op de signaallijst moet worden vermeld en hoe, kan in overleg met de zorgverleners worden vastgesteld. Gedacht kan worden aan het vermelden:

- het feit dat het een signaal is in het kader van Bijzondere Kenmerken;
- het nummer + omschrijving van het Bijzonder Kenmerk;
- welk middel het betreft.

4 Implementatie van extra functies

4.1 Extra printen van 'rugetiketten'

Ter informatie bij het afleveren en/of ter ondersteuning van de receptcontrole kan het in de apotheek handig zijn om kort de kernpunten van het signaal op het etiket te noteren. Daarvoor zouden de kernpunten uitgeprint kunnen worden op etiketformaat om deze bij het recept te kunnen plakken. Welke kernpunten de zorgverlener precies wil zien, en hoe deze getoond moeten worden, kan in overleg met de zorgverleners worden vastgesteld. Gedacht kan worden aan het vermelden van:

- het feit dat het een signaal in het kader van Bijzondere Kenmerken is;
- de inhoud van tekstsoort 265, de Rug-etikettekst;
- welk middel het betreft.

4.2 Vereenvoudigde vastlegging in het ZRS

Aan specifieke medicatiebewakingssignalen kunnen ZRS-items gekoppeld zijn om zo de vastlegging in het ZRS te vereenvoudigen.

Zie hiervoor de **Implementatierichtlijn "ZRS inclusief koppeling aan medicatiebewaking"**.

5 Overzicht aanpassingen per versienummer

Versie	Datum	Waar in richtlijn	Soort wijziging	Wat is gewijzigd	Evt. opmerkingen
2.1.2	10-2-24	§ 2	Verwijdering	Verwijzing naar bst921 verwijderd	
		§ 1.2 en 3.1	Toevoeging	Vervallen van dit Bijzonder Kenmerk per maart 2025 vermeld	
		§ 3.1 stap 2	Toevoeging	Verwijzing naar tekstsoort 'klinisch voorschrijver' opgenomen	
		Voorblad	Wijziging	Contactgegevens geactualiseerd	
2.1.1	30-12-16	§ 2	Verwijdering	Verwijzing naar bst920 en bst400 verwijderd	
		§ 3.1 stap 2	Wijziging	Verwijzing naar teksten aangepast nav update IR Teksten	
1.1.1.	27-02-09	NIEUW			